

er sikker paa, at beholde dem alle tre i Tidens Længde. Det er ikke mange Aar siden — ja, maaske kun 30 Aar siden — at man byggede en Asiatanstalt her ved Kjøbenhavn, og da var Stedet, der valgtes, ensomt nok og syntes overordentlig hensigtsmæssigt til denne Anvendelse; men nu er Byen rykket det saa nær, at man til denne Anstalt har maattet kjøbe en ny Grund for at holde sig andre Beboere fra Støvet, og for at Eleverne kunne have et Sted til at bevæge sig paa, da man har beklaget sig over, og det vel ikke uden Grund, at de færdedes paa de offentlige Spadsereveie og fortraktede frygtfomme Mennesker. Kjøbenhavns umiddelbare Nærhed er altsaa efter min Mening ikke det helbigste Sted til en saadan Anstalt. — Med Hensyn til Asyls Drift, vil jeg ikke afgjøre, hvad der er det Hensigtsmæssigste, enten at sætte en Læge eller en Pædagog i Spidsen for det. Det forekommer mig, som det Naturligste, at et Asyl for uheldbredelige Landsfvage blev sat under en Læges Tilsyn; men jeg skal paa ingen Maade nægte, at Bestyrelsen af det ogsaa kan gives til en Mand, der har vist særlige Anlæg til at have med saadanne Anstalter at gjøre. Man kan ikke paa nogen Maade miskjende ligeoverfor denne Mand, som det er Meningen at stille i Spidsen for et saadant Asyl, at han har en overordentlig stor Fortjeneste af abnormt stillede Børns Behandling og Undervisning; men det forekommer mig ogsaa at være en Indvending, som kunde gjøres mod at sætte denne Mand til Bestyrer for et saadant Asyl for Uheldbredelige, at han er sysselsat med Skoler baade for Døvstumme og Landsfvage; det synes dog, især da her er Tale om en saa ny og saa lidet af Erfaringen veiledet Virksomhed, at være at gjøre vel meget Krav paa hans store Evner og hverken at være raadeligt for Skolens eller for Asyls Stykke at belemlre ham ogsaa med Bestyrelsen af et Asyl for Uheldbredelige. De øvrige Enkeltheder af Lovforslaget skal jeg ikke inlade mig paa; jeg vil kun ønske, at det ærede Thing vil underkaste det hele Lovforslag en nærmere Prøvelse, maaske ville mine Lovl. derved kunne høves, men for Dieblisset har jeg troet det rigtigt at udtale mig om de Betænkkeligheder, jeg nærer.

Jeg skal fremdeles kun gjøre den Bemærkning, at det er et ringe Beløb, 600 Kr., der beregnes for en Elev i en saadan Anstalt. Efter hvad der er mig bekendt, koster enhver Elev paa den allerede bestaaende Asiatanstalt, som den ærede Minister ganske vist betegner som en privat Anstalt; og som man vel ogsaa kan kalde saaledes, uagtet den er stiftet af talrige Mænd og den tilbørlig underholdes ved Bidrag fra en stor Mængde — den maa maaske altsaa snarere kaldes en halv offentlig Anstalt — paa denne Anstalt koster altsaa, siger jeg, enhver Elev, naar man regner Renterne af Grunden og Bygningen og dens Vedligeholdelse med, aarlig 873 Kr. 66 Dre.

Naar man altsaa her vil fastsætte den aarlige Betaling til 600 Kr., er det overordentlig ringe. Det er mig ogsaa bekendt, hvad der ikke synes mig at fremgaa af Lovforslagets Motiver, at der paa den bestaaende Anstalts Grund for saa Aar siden er opført en særlig Bygning, hvor man anbringer de Landsfvage, som maa anses for uheldbredelige, og som det er umuligt at lære Noget, og at Anstalten eier en meget betydelig Grund, omtrent 5 Lønder Land, saa at det dog kunde være et Spørgsmaal, om det ikke var ønskeligere og rigtigere — man skylder det maaske ogsaa ligeoverfor denne Anstalt, der har virket i saa langt et Tidrum — at man først havde forhandlet med den, om den maaske kunde modtage en endnu større Udvidelse paa den Grund, den har. Det vilde have været billigt mod den og ogsaa maaske fordelagtigere for Staten. — Med disse Bemærkninger skal jeg slutte.

S. Pedersen: Jeg skal begynde med at bringe den ærede Minister min Tak, fordi han har interesseret sig saa levende for den Sag, hvorom Lovforslaget dreier sig, og bragt det dertil, at der foreligger et Forslag, hvorved man sættes i Stand til at tage Beslutning om dette Forhold, som forekommer mig at have været forløst og ikke er tilstrækkelig paaagtet i et langt Tidrum tilbage. Jeg finder ikke, at der er nogen afgjørende Bestemmelse i Forslaget, som det foreligger, om at det er ved Kjøbenhavn eller i Kjøbenhavns umiddelbare Nærhed, at denne Anstalt skal anbringes, og naar der er hentydet til, at en bestemt Mand, som staar i Spidsen for flere forskellige Abnormanstalter her i Byen, ogsaa skulde overtage denne, har jeg ikke forstaaet det saaledes, som om han absolut skulde have denne Anstalt umiddelbart under sig og saa være hver Dag til Stede, men det kunde jo tænkes, at det kunde ordnes saadan, at han kunde føre den tilstrækkelige Kontrol under en Bestyrelse, der staar under hans Tilsyn og handler paa hans Ansvar. Det forekommer mig, at det Offer, som her er bragt i Forslag fra Statskassens Side i Forhold til det Formaal, som der tilsigtes opnaaet, er et meget beskedent Krav. Jeg tilstaa, at det forekommer mig at være meget utilstrækkeligt i Forhold til det Antal af slige uheldkelige Mennesker, som der vistnok findes; men jeg erkjender, at det som en Begyndelse altid er et godt Skridt, og man vil jo altid med Erfaringen til Hjælp senere kunne gaa videre. Jeg anser det som et Fortrin ved den her foreslaaede Ordning, at den ikke præjudicerer Noget for Fremtiden. Der har jo ved visse Leiligheder, navnlig paa et andet Sted, været forhandlet om denne Sag og været hentydet til det Ønskelige i, i Stedet for en enkelt større Anstalt at etablere flere smaa og sprede dem mere omkring i Provindsferne. Denne Maade kan